

Arvestusala ja ärinõustamise valdkonnas kasvab uute teadmiste ning oskuste vajadus

Järgmise kümnendi arvestusala ja ärinõustamise valdkonna tööjõu- ning oskuste vajadust kujundavad enim ettevõtete kestlikkus- ehk ESG-aruandluse ja auditeerimise kohustus, reaalamajanduse edendamine, rahvusvaheliste ning krüptorahaheteingute ja -teenuste kasv, samuti automatiseerimine ning tehisintellekti laiem kasutuselevõtt. Märkimisväärselt kasvab nõustava töö osakaal.

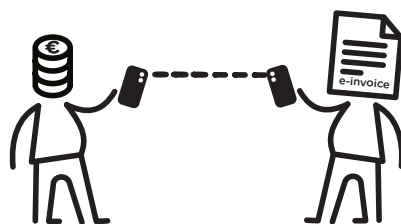
ESG (Environmental, Social, and Governance) - keskkonna, sotsiaalsete aspektide ja juhtimise meetmed kestliku arengu tagamiseks.

- Üha ulatuslikumalt võetakse nii ettevõtete raamatupidamises kui ka auditeerimise protseduurides kasutusele tehnoloogilisi lahendusi, nagu AI, masinõppetehnoloogiad, tehisintellekti-põhised keelemudelid, suurandmete analüüs, analüüside automatiseerimine jne. Koos sellega **kasvab ettevõtetes tehnoloogiaalaste kompetentside vajadus** ja kahaneb madalama oskustasemega raamatupidamistõtajate ametikohtade arv.
- Raamatupidamise ja auditeerimistegevuse kutsealadel **kasvab nii aruandluseks vajalike andmete hulk kui ka mitmekesisust auditeerimist vajavate teemade ring**. Tarvis on olla kursis uute teemavaldkondadega, sh kestlikkusaruandluse ning aruandluse hindamise standarditega. See kasvatab oluliselt nii töömahtu kui ka vajadust oma teadmisi ja oskusi arendada.
- **Kestlikkusaruandlusega** hinnatakse ettevõtete tegevuse mõju keskkonnale, sotsiaalsele heaolule ja majanduslikule kestlikkusele. Vajalikud on teadmised keskkonnateemadest (elurikkus, CO₂ jalajälg, ringmajandus, jäätmed, ressursikasutus jne) ja sotsiaalsetest teemadest (õiglane palk, tööohutus, sotsiaalsed garantiid jne) kuni inimõigusteni välja.

Reaalamajandus on järkjärguline üleminek elektroonsele paberivabale arveldamisele ja automaatsele andmepõhisele aruandlusele.

- Kui varem esitasid ESG-aruandeid vaid enam kui 500 töötajaga avaliku huvi üksused, nt pangad, kindlustusandjad ja börsiettevõtted, siis alates 2024. aastast **laieneb aruandekohustuslike äriühingute ring** oluliselt.
- **Vajadust heade rahvusvahelise maksunduse teadmiste järele** suurendab Eesti e-residentide ja neile osutatavate teenuste mahu kasv, muutuv maksunduskeskkond (sh rahvusvahelised maksundusalased kokkulepped) ning rahvusvaheliste ettevõtete ja suurkontsernide arvestuskeskuste paiknemine Eestis.
- Kasvab **spetsiifilisele virtuaalvääringuteenustega** seotud raamatupidamisele spetsialiseerunud teenuseosutajate arv.
- **Ärinõustamise valdkonnas** värvatakse järjest enam **spetsiifiliste oskusprofiilidega** spetsialiste ja rakendatakse (sektoriväliste) koostööpartnerite, ekspertide või konsultantide **kaasamise mudeleid**.

2021. a andmete põhjal on suuremaid ettevõtteid, kellele alates 2024.-2026. a aruandluskohustus laieneb, ca 300-350. Need ettevõtted moodustavad Eesti majandusest üle 50% (müügitulu alusel).

Kaasrahastanud
Euroopa Liit

Eesti
tuleviku heaks

HARIDUS- JA
TEADUSMINISTEERIUM

Kasvava vajadusega oskused

ESG-teadmised

Krüptoraha teadmised

Rahvusvaheline maksundus

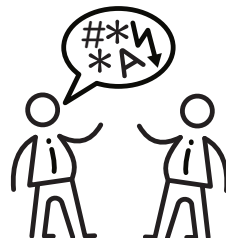
Valdkondlikud IKT-oskused

Andmeanalüüsi oskused

Projektijuhtimine

Suhtlusoskused

Enesejuhtimine

Tulevikuoskustena nähakse andmekaeve, -analüüsi ja tõlgendamise, teabe ning andmete visualiseerimise, kriitilise mõtlemise, suulise ja kirjaliku eneseväljendamise ning projektijuhtimisoskusi.

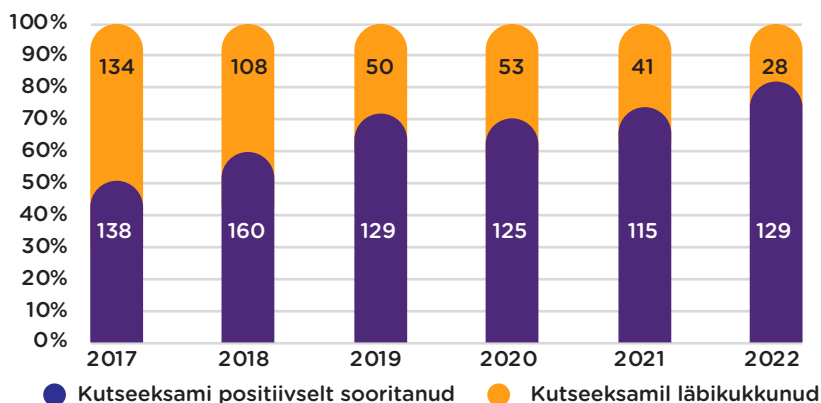
Üldoskuste kasvava vajadusena tuuakse enim välja analüüsi- ja kriitilise mõtlemise oskusi ning erialaseks nõustavaks tööks vajalikku suhtlemisoskust. Heitlike aegade ja kiirete muutuste foonil hindavad ettevõtted üha enam heade enesejuhtimisoskustega töötajaid, kes suudavad muutustega kohaneda.

Oskuste arendamise väljakutsed

Tööandjate hinnangul on lõhe koolis õpetatava ja tööturul vajaminevate oskuste vahel kasvamas. Nähakse puudujääke arvestusala kutse- ja kõrghariduse erialade lõpetajate praktiliste oskuste tasemes.

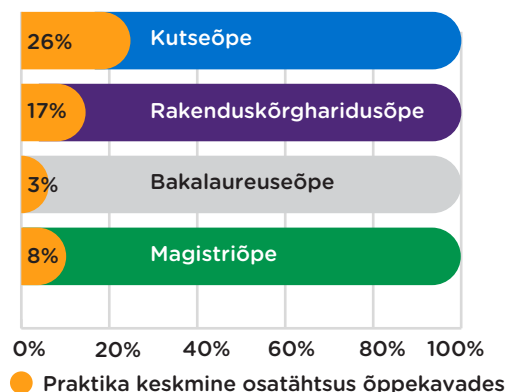
- Oskuste lõhet süvendab valdavalt väike- ja mikroettevõtete vähene võimekus ning valmisolek tehnoloogiliste innovatsioonidega kaasa tulla ja vähene ressursid praktikavõimaluste pakkumiseks ning praktikantide juhendamiseks.
- Raamatupidamisteenuseid osutavatest firmadest 99% on väikesed 1-9 töötajaga mikroettevõtted.
- Kutseõppe praktikamahud on võrreldes bakalaureuseõppega küll üsna suured, kuid tööandjate hinnangud kutse- ja bakalaureuseõppe lõpetajate praktilistele oskustele väga olulisel määral ei erine. **Jätkuvalt hindavad tööandjad väga rakenduskõrgkoolide lõpetajaid** ja nende ootus on, et rakenduskõrgharidusõppe lõpetajate osakaal arvestusalaga seotud õppes kasvaks.
- Praktiliste oskuste arendamisele aitaks kaasa senisest tõhusam **tööandjate, koolide ja erialaühenduste (Eesti Raamatupidajate Kogu, Audiitorkogu, Eesti Siseaudiitorite Ühing) koostöö** praktikavõimaluste leidmisel ning erinevate praktiliste harjutuslaborite, demo- ja e-keskkondade kasutamise võimaluste avardamine õppetöös.

Raamatupidaja kutseõppe lõpetajate kutseeksami tulemused on paranenud

Allikas: Kutseregister

Arvestusala ja ärinõustamisega seotud õppekavade keskmine praktika osatähtsus õppetasemeti (2021/22)

Allikas: Eesti Hariduse Infosüsteem